

Youth Initiative for Human Rights

SPECIAL EDITION

IZVJEŠĆE

**LOKALNE STRATEGIJE ZA SUZBIJANJE RASIZMA, KSENOFOBIJE, DISKRIMINACIJE I
POVEZANIH NETOLERANCIJA**

REPORT

**LOCAL STRATEGIES ON TACKLING RACISM, XENOPHOBIA, DISCRIMINATION AND
RELATED INTOLERANCES**

Part of the series 'Analysis of human right policies' of YIHR Croatia

SADRŽAJ/ CONTENTS

SADRŽAJ/ CONTENTS	3
POLAZIŠNE OSNOVE/ STARTING POINTS	4
Stanje ljudskih prava u Hrvatskoj/ <i>State of human rights in Croatia</i>	4
Metodološki okvir/ <i>Methodological framework</i>	5
PREGLED STRATEŠKIH DOKUMENATA/ OVERVIEW OF STRATEGIC DOCUMENTS.....	7
Zagreb	7
Split	8
Rijeka.....	8
Osijek.....	9
Zadar	9
Velika Gorica	9
Slavonski Brod.....	10
Pula	10
Karlovac.....	10
Sisak	10
Varaždin	10
Šibenik.....	10
Dubrovnik.....	11
Bjelovar	11
Kaštela.....	11
Samobor.....	11
O LOKALNIM STRATEGIJAMA: SINTEZA I PREPORUKE/ ON LOCAL STRATEGIES: SYNTHESIS AND RECOMMENDATIONS.....	12
IZVORI/ REFERENCES.....	14

POLAZIŠNE OSNOVE/ STARTING POINTS

Stanje ljudskih prava u Hrvatskoj/ State of human rights in Croatia

Prema izvješću State Departmenta za Republiku Hrvatsku o stanju ljudskih prava za 2015. godinu, najveći problem predstavljaju socijalna diskriminacija i isključivanje te slučajevi nasilja prema etničkim manjinama, ženama i pripadnicima LGBT zajednice. Od etničkih/nacionalnih manjina, najveći stupanj diskriminacije trpe Srbi i Romi. Jedan od slučajeva negativnog tretmana srpske nacionalne manjine bili su prosvjedi protiv postavljanja ćirilčnih ploča na zgradama javnih institucija u gradu Vukovaru. Romska nacionalna manjina je višestruko diskriminirana te trajno trpi socijalnu isključenost, posebice u području obrazovanja, stanovanja i zapošljavanja.

Zaključke State Departmenta potvrđuju i nacionalni izvještaji. U izvješću o radu pučke pravobraniteljice za 2015. godinu, navodi se da je broj pritužbi na diskriminaciju u porastu, no to uvijek nije dovoljno za zaključak kako su građani bolje informirani o tome što diskriminacija jest i kako se od nje mogu zaštititi. I dalje su prisutne predrasude, stereotipi i netrpeljivost prema manjinama. Svaka četvrta pritužba na diskriminaciju bila je na osnovu rase, etničke pripadnosti ili boje kože te nacionalnog podrijetla pri čemu su posebno ugrožene srpska i romska nacionalna manjina. U porastu je i broj pritužbi temeljem političkog uvjerenja i vjere.

Što se tiče pitanja rodne i spolne ravnopravnosti tijekom prošle godine, statistički podaci koje je Hrvatskom saboru podnijela Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova pokazuju da je tržište rada u Hrvatskoj i dalje segregirano: žene su manje zastupljene u većini područja djelatnosti, a jaz između plaća muškaraca i žena iznosi 10,2% što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Primjećuje se trend smanjenja obiteljskog nasilja, ali ono postaje brutalnije što predstavlja novu vrstu problema u ovom području. O tome da je Hrvatska daleko od stvarne ravnopravnosti muškaraca i žena svjedoči i smanjenje političke participacije žena na nacionalnoj razini gdje je udio žena pao na 15%, dok udio na regionalnoj i lokalnoj razini iznosi 18%. Obrazovni sustav koji značajno treba doprinijeti borbi za ravnopravnost spolova te uklanjanju negativnih stavova spram LGBT zajednice još uvijek nije sadržajno reformiran. Jedan od najvećih problema vezan za LGBT zajednicu i dalje je problem nasilja, ali i visok udio prisutne homofobije među učeničkom populacijom.

According to the State Department's 2015 Report on Human Rights in Croatia, the major problems concerning human rights are social discrimination, exclusion and violence towards ethnic minorities, women and LGBT community.

When it comes to the ethnic/national minorities, particularly vulnerable groups are Serbs and Roma. One of the cases of negative treatment of Serbian national minority were the demonstrations against placing the Cyrillic inscriptions on the public institution's buildings in Vukovar. Roma minority is being severely discriminated and it suffers from social exclusion in the areas of education, housing and employment.

The conclusions of State Department's Report are also confirmed by Ombudsman's Report for 2015. According to the Report, the number of reported discrimination has increased but this does not mean that the awareness on discrimination has arisen. The presence of prejudices, stereotypes and intolerance towards minorities is still present. Every fourth reported case of discrimination is based on racial, ethnic or national identity, where the Roma and Serbs are particularly vulnerable groups. The reported discrimination based on political beliefs and religion are increasing.

When it comes to the issues of gender identity and sexual orientation, the statistical data presented to the Croatian Parliament by Ombudsman for Gender Equality shows that the job market in Croatia is still being segregated by gender: women are less present in almost every area of economy, and the salary gap equals 10,2% which is much higher than the year before. While the family violence is decreasing, it also becomes more brutalized, which shows a new trend in this area.

That the Croatia is still falling behind in the field of gender equality, the case of decrease of women's political participation is its clear indication. The political participation of women on national level fell down to 15% while on regional and local levels it equals 18%. The education system that should actively contribute to the gender equality and elimination of negativities towards LGBT community, is still not reformed. One of the greatest problems related to LGBT community is the problem of violence, but also the problem of high degree of homophobia among pupils.

Metodološki okvir/ *Methodological framework*

U Hrvatskoj, cijelokupan sustav zaštite ljudskih prava i promicanja demokratskog razvoja provode uglavnom nacionalne institucije i organizacije civilnog društva. Regionalne i lokalne samoupravne jedinice, s druge strane, imaju veliki utjecaj na lokalni život te svojim djelovanjem mogu značajno doprinijeti zaštiti prava manjinskih skupina i suzbijanju neželjenih pojava u hrvatskom društvu. Aktivnosti koje se provode na nacionalnoj razini su odveć poznate, dok mjere koje se poduzimaju na lokalnoj razini nam i dalje ostaju nepoznanicom. Stoga je cilj ove analize utvrditi u kojoj mjeri i kako jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj adresiraju pitanja borbe protiv rasizma, ksenofobije, diskriminacije i drugih oblika intolerancije.

U ovu analizu su uključeni svi gradovi koji imaju najmanje 35.000 stanovnika. Za razliku od gradova s manjim brojem stanovnika, gradovi s 35 tisuća i više stanovnika mogu obnašati ovlasti koje imaju i jedinice regionalne (područne) samouprave, a koje uključuju ovlasti donošenja odluka u području obrazovanja, gospodarskog razvoja, socijalne politike, što su sve područja u kojima su diskriminacija, rasizam, ksenofobija i povezane netolerancije izuzetno prisutni. Isto tako, radi se o najvećim gradovima u RH koji imaju dovoljno veliko stanovništvo da bi mogli adresirati pitanja rasizma, diskriminacije, ksenofobije i ostalih oblika intolerancije. Gradovi koji su uključeni u analizu su: Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Zadar, Pula, Karlovac, Sisak, Velika Gorica, Slavonski Brod, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Kaštela, Bjelovar i Samobor.

Za potrebe ove analize prikupljeni su trenutni strateški planovi navedenih gradova, prilikom čega se nastojalo prikupiti sumjerljive dokumente (razvojne strategije), ali i druge dokumente kojima se mogu adresirati navedena pitanja, kao što je slučaj s kulturnim strategijama. Svrha analize je prikupljanje svih podataka o mjerama koje su usmjerene na suzbijanje rasizma, diskriminacije, ksenofobije i drugih oblika intolerancije spram marginaliziranih skupina u društvu.

Također, svrha ove analize je i prepoznati negativne trendove u adresiranju pitanja rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija te ponuditi konkretne policy preporuke za civilno društvo i jedinice lokalne samouprave (velike gradove) kako bi i jedni i drugi postali učinkovitiji u suzbijanju navedenih negativnih pojava na lokalnoj razini.

In Croatia, the system of the protection of human rights and the promotion of democratic development is being implemented mostly by the national institution and civil society organizations. Regional and local authorities however have a greater influence on the local life

and can significantly contribute to the protection of the minority groups' rights and tackling negative phenomena in Croatian society. The activities of the national authorities and organizations are widely known, while the activities conducted by regional and local authorities still remain unknown. The goal of this analysis is to find out how and in what measure the local authorities are addressing the issues of tackling racism, xenophobia, discrimination and other forms of intolerance.

This analysis refers to all cities with at least 35.000 citizens. Contrary to the less populous cities, cities with 35.000 citizens have the possibility to make decisions in the same areas as regional authorities. Such areas are education, economic development and social policy which are the fertile ground areas for racism, xenophobia, discrimination and related intolerances. These are the biggest cities in Croatia which means that the possibility of having the less homogenous population is bigger, which gives them the logical basis for addressing the issues of racism, discrimination, xenophobia and related intolerance. These cities are Zagreb, Rijeka, Osijek, Zadar, Split, Pula, Karlovac, Sisak, Velika Gorica, Slavonski Brod, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Kaštela, Bjelovar and Samobor.

For the purpose of analyzing the measures against racism, xenophobia, discrimination and related intolerances, we have gathered the strategic plans of the cities. During the data collection process, we have paid particular attention to collect commensurable strategic documents in order to have the possibility for the comparison of data. The strategic plans that are collected are development and cultural strategic which are the only strategic plans that can address the above mentioned issues. The purpose of the analysis was to collect the data about the measures that cities are implementing in order to combat racism, discrimination, xenophobia and related intolerances.

Also, another purpose of this analysis is to recognize the negative trends in addressing the issues of racism, xenophobia, discrimination and related intolerances and offer particular policy recommendations for civil society and local authorities (major cities) in order to make them more efficient in tackling negative phenomena on the local level.

PREGLED STRATEŠKIH DOKUMENATA/ OVERVIEW OF STRATEGIC DOCUMENTS

Zagreb

Razvojna strategija grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine donesena je 2013. godine i obuhvaća šest strateških ciljeva, a to su: 1. Konkurentno gospodarstvo, 2. Razvoj ljudskih potencijala, 3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom, 4. Unaprijeđenje prostornih kvaliteta i funkcija Grada, 5. Unaprijeđenje kvalitete življenja, i 6. Unaprijeđenje sustava upravljanja razvojem. U niti jednom od navedenih prioriteta ne postoji jasna indikacija o mjerama koje je potrebno poduzeti od strane Grada Zagreba u svrhu suzbijanja rasizma i drugih oblika intolerancije. Pod ciljem 6. Unaprijeđenje sustava upravljanja razvoja, prioritetom 6.1. Razvoj partnerstva s građanima i dionicima razvoja, navedena je mjera 6.1.2. koja se odnosi na razvoj partnerstva s nacionalnim manjinama. Mjera je usmjerena na *osnaživanje organizacija nacionalnih manjina koje rade na promociji prava nacionalnih manjina na razini grada Zagreba te nacionalnoj i međunarodnoj razini; nastavak dosadašnjih uspješnih mjera iz područja financiranja predškolskog odgoja, obrazovanja, kulturnih djelatnosti i športa*. Kao rezultat ove mjere Strategija navodi sljedeće: *sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u gradskom javnom životu, lokalnim poslovima i donošenju političkih odluka. Ravnopravni pristup obrazovanju, tržištu radnih mjesta, zdravstvenoj i društvenoj skrbi, kvalitetnom stanovanju. Uklanjanje svih oblika diskriminacije*. U okviru ove mjere, Grad Zagreb nije prepoznao rasizam i druge oblike intolerancije unutar samog strateškog okvira kojim bi se izravno uključio u njihovo suzbijanje, nego je rješavanje navedenog prepušteno organizacijama i udrugama civilnog društva. Navedenoj tvrdnji u prilog ide i navod o aktivnostima koje je potrebno poduzeti za ostvarenje mjere gdje se navodi isključivo *podupiranje projekata/programa vijeća i udruga nacionalnih manjina*. Iako je suradnja između organizacija nacionalnih manjina i lokalne vlasti poželjna, ovaj strateški dokument suzbijanje rasizma i drugih oblika intolerancije ne smatra prioritarnim pitanjem kojem se treba baviti Grad već organizacije civilnog društva. Ova se strateška mjera odnosi samo na oblike intolerancije prema nacionalnim manjinama, dok ostali oblici intolerancije u nju nisu uključeni.

Development strategy of the city of Zagreb until 2020 has entered the force in 2013 and it encompasses six strategic goals: (a) competitive economy, (b) human resources development, (c) environment protection and sustainable use of natural resources and energy, (d) advancement of space qualities and City functions, (e) advancing the quality of life, (f) advancing the system of development management. The strategic plan contains no clear indications on measures to be implemented from the part of the City in order to combat racism and other forms of intolerance. The 6th strategic goal contains the measure 6.1.2. that is focused on the development of the stronger relations with the national minorities in Zagreb. The measure is focused on empowerment of the national minorities' organizations that are working on the promotion of national minorities in the urban, national and international level; continuation of the successful measures in the field of financing preschool education, education in general, cultural and sport activities. As the result of the measure, the strategic plan sets the following: national minorities participation in city's public life, local job market and political decision making; equal access to education, job market, health and social care, quality housing; elimination of all forms of discrimination. The strategic plan of the city of Zagreb does not recognize directly the importance of combatting racism and other forms of intolerance in a way that the City includes itself directly in tackling these negative phenomena. Rather, it partners with the non-governmental

organizations in combatting discrimination. In order to implement the measure, the strategic plan sets the following activity: supporting the projects and programs of national minorities' councils and organization. Even though the partnership between local authorities and national minorities' NGO's is valuable and desirable, this strategic document does not explicitly considers tackling racism and other forms of intolerance as a priority. In fact, this strategic measure is focused only on the forms of intolerance towards the national minorities, while other forms of intolerance are neglected.

Split

Grad Split nema razvojnu strategiju, samo strategiju kulturnog razvitka koja je izrađena za potrebe prijave Splita za Europsku prijestolnicu kulture. Strategija kulturnog razvitka grada Splita niti jednom ne adresira pitanja borbe protiv rasizma i drugih oblika intolerancije.

The city of Split does not have the development strategy, only the cultural strategy that is being created for the purposes of the City's application for the European Capital of Culture. Cultural strategy does not address the questions of tackling racism and other forms of intolerance.

Rijeka

Strategija razvoja grada Rijeka donosena je za programsko razdoblje od 2014. do 2020. godine te obuhvaća tri strateška cilja: *prometna globalizacija grada, razvoj konkurentnog gospodarstva, i osiguranje dostojanstva svih građana kroz razvoj socijalne uključenosti i projekata od zajedničkog interesa.* Pod trećim strateškim ciljem, navodi se mjera *nastavka ulaganja u programe i rad nacionalnih manjina čime će se promovirati vrijednost multikulturalnosti kao važan dio identiteta Rijeke.* Ova mjera je jedina mjera u kojoj se eksplicitno govori o multikulturalnom identitetu grada, ali, kao i u slučaju grada Zagreba, radi se o provedbi projekata kroz suradnju s civilnim društvom. Rasizam i drugi oblici intolerancije nisu prepoznati kao prioritet niti se Grad direktno uključuje u njihovo suzbijanje, već se takve aktivnosti prepuštaju civilnom društvu.

Strategija kulturnog razvitka grada Rijeke koja se odnosi na razdoblje od 2014. do 2020. godine indirektno adresira pitanja borbe protiv rasizma i drugih oblika intolerancije. Naime, u temeljnim kulturno-političkim načelima strategije, između ostalih, navodi se i načelo poticanja kulturne raznolikosti i multikulturalnosti. Kao jedan od ciljeva Strategije navodi se i cilj očuvanja i obogaćivanja kulturne ponude različitim programima iz europskih zemalja, što se odnosi na kulturu nacionalnih manjina koje žive na području Rijeke i to ne samo autohtonih nacionalnih manjina, kao što je slučaj s Talijanima i Srbima, već i drugih.

Development strategy of the city of Rijeka for the period from 2014 to 2020, encompasses three strategic goals: (a) city's globalization through transport, (b) concurrent economy development, and (c) ensuring the dignity of all citizens through developing social inclusion and implementing common interest projects. The third strategic goal contains the measure entitled "continuation of the funding the programs and work of national minorities which promotes the value of multiculturalism as important part of Rijeka's identity". This measure is the only developmental strategic measure of this document that explicitly mentions the multicultural aspect of the city. But, the same as in the case of Zagreb, it includes the implementation of the projects in partnership with the civil society. Racism and other forms of intolerance are not recognized as the priority and the City itself is not directly included in its tackling. Such activities are reserved for civil society only.

Cultural strategy of the City for the period from 2014 to 2020, indirectly addresses the issues of tackling racism and other forms of intolerance. One of the basic cultural and political principles of the Strategy is the principle of empowering the cultural diversity and multiculturalism. The Strategy contains also the goal of enriching the cultural offer of the city through the development of culture of national minorities, not only the autochthonous, but also the immigrant culture.

Osijek

Strateški plan grada Osijeka navodi tri strateška cilja koja se odnose na razvoj gospodarstva, razvoj obrazovanja te pozicioniranje grada kao atraktivnog mjesta za život, posebice mladih. Iako je jedan od temeljnih vrijednosti strateškog plana održivi razvoj u svim segmentima primjene te da treći cilj pretpostavlja implementaciju mjera koje osiguravaju ne samo suživot postojećeg stanovništva, već i pozicionira grad kao mjesto koje privlači novo stanovništvo, niti jedna od mjesta ne prepoznaje probleme povezane s rasizmom i drugim oblicima intolerancije.

Osijek's strategic plan contains three strategic goals that refer to the economic development, education development and creation of the position of city as the attractive place for living, particularly for youth. Even though one of the founding principles of the strategic plan is sustainable development in all its pillars and that the third goal represents the implementation of the measures that ensure not only the cohabitation of current citizens but also positions city that attracts new citizens, there is no measure that recognizes the problems related to racism and other forms of intolerance.

Zadar

Razvojna strategija grada Zadra za razdoblje od 2014. do 2020. predviđa 5 strateških ciljeva razvoja lokalne sredine: 1. Očuvanje i održivi razvoj prostora te unaprijeđenje infrastrukturnog sustava grada, 2. Povećanje gospodarske konkurentnosti, 3. Unaprijeđenje kvalitete života i zaštita okoliša, 4. Održivi razvoj ruralnog područja i otoka, i 5. Povećanje efikasnosti upravljanja razvojem. Niti jedan od strateških ciljeva u svojim detaljno razrađenim prioritetima i mjerama ne prepoznaje važnost borbe protiv rasizma i drugih oblika intolerancije.

The development strategy of the city of Zadar (2014-2020) encompasses five strategic goals for the development of the local community: (a) preservation, sustainable development and advancement of the city's infrastructure, (b) creation of concurrent economy, (c) advancement of the quality of life and environment protection, (d) sustainable development of rural areas and islands, (e) increase of efficacy of developmental management. There is no strategic goal that contains the measures for tackling racism and other forms of intolerance.

Velika Gorica

Razvojna strategija grada Velike Gorice odnosi se na razdoblje od 2014. do 2020. godine. Obuhvaća tri cilja: (a) konkurentno gospodarstvo, (b) razvoj grada sukladno principima održivog razvoja i zaštite okoliša, i (c) pozitivan društveni rast i razvoj. Niti jedan od triju ciljeva ne adresira pitanja suzbijanja rasizma i drugih oblika intolerancije.

Development strategy of the city of Velika Gorica (2014-2020) encompasses three goals: (a) concurrent economy development, (b) urban sustainable development and environment protection, and (c) position social growth and development. No goal addresses the issues of tackling racism and other forms of intolerance.

Slavonski Brod

Slavonski Brod je donio Strategiju gospodarskog razvoja grada (2012-2020). Ne postoji nikakav strateški dokument grada koji se odnosi na društveni razvoj i koji bi mogao ući u ovu analizu.

The city of Slavonski Brod has no strategic document that addresses the social aspects of development that would incorporate the measures for tackling racism and other forms of intolerance.

Pula

Razvojna strategija grada Pule do 2020. godine sadrži 3 strateška cilja: (a) održivi razvoj, očuvanje i optimalna alokacija resursa, (b) uspješno gospodarstvo, i (c) visoka kvaliteta usluga za stanovništvo. Razvojna strategija ne predviđa niti jednu mjeru za suzbijanje rasizma i drugih oblika intolerancije.

Pula's development strategy until 2020 contains 3 strategic goals: (a) sustainable development, preservation and optimal allocation of resources, (b) successful economy, and (c) high quality services for citizens. Development strategy contains no measures to combat racism and other forms of intolerance.

Karlovac

Grad Karlovac nije donio strateški dokument koji bi bio podložan za ovu analizu.

The City of Karlovac has not created any document subjectable to this analysis.

Sisak

Razvojna strategija grada Siska do 2020. godine obuhvaća tri strateška cilja: (a) razvoj gospodarstva, (b) poboljšanje uvjeta za kvalitetu života i rada, i (c) održivo upravljanje resursima. Niti jedan od strateških ciljeva ne sadrži mjere za suzbijanje rasizma i drugih oblika intolerancije.

The development strategy of the city of Sisak (until 2020) encompasses three strategic goals: (a) economic development, (b) improvement of the conditions for quality life and work, and (c) sustainable use of resources. No strategic goal contains the measures to tackle racism and other forms of intolerance.

Varaždin

Strategija razvoja grada Varaždina do 2020. godine sadrži tri strateška cilja: (a) razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija, (b) razvoj kulturnog turizma, i (c) osiguranje više kvalitete života. Niti jedan od strateških ciljeva ne sadrži mjere za suzbijanje rasizma i drugih oblika intolerancije.

Development strategy of the city of Varaždin (until 2020) contains three strategic goals: (a) development of economy and necessary competencies, (b) development of cultural tourism, and (c) ensuring the higher quality of life. No strategic goal contains the necessary measures to combat racism and other forms of intolerance.

Šibenik

Strategija razvoja grada Šibenika obuhvaća četiri strateška cilja koja se odnose na razvoj gospodarstva, razvoj potpomognutih područja, unaprijeđenje infrastrukture grada te razvoj

ljudskih potencijala. Strategija, posebno u dijelu razvoja društvene infrastrukture, ne navodi mjere za suzbijanje diskriminacije, rasizma, ksenofobije i povezanih netolerancija.

Development strategy of the city of Šibenik encompasses four strategic goals which refer to the economic development, development of vulnerable areas, advancement of the city's infrastructure and human resources development. The strategy, particularly in the field of advancement of social infrastructure, does not address the measures for tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances.

Dubrovnik

Razvojna strategija grada Dubrovnika obuhvaća četiri opća strateška cilja, a koja se odnose na (a) razvoj gospodarstva, (b) unaprijeđene infrastrukture, (c) očuvanje i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine, i (d) razvoj društvene zajednice. Strategija ne predviđa niti jednu mjeru za suzbijanje rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija.

Development strategy of the city of Dubrovnik encompasses four strategic goals which refers to (a) economic development, (b) advancement of city's infrastructure, (c) preservation and sustainable use of cultural and natural heritage, and (d) development of local community. The strategy does not propose the implementation of measures for tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances.

Bjelovar

Grad Bjelovar nije donio strateški dokument koji bi bio podložan za ovu analizu.

The City of Bjelovar has not created any document subjectable to this analysis.

Kaštela

Grad Kaštela nije donio strateški dokument koji bi bio podložan za ovu analizu.

The City of Kaštela has not created any document subjectable to this analysis.

Samobor

Razvojna strategija grada Samobora obuhvaća četiri strateška cilja koja se odnose na gospodarski razvoj, socijalnu politiku, urbano planiranje i okoliša, te upravljanje razvojem. Niti jedna mjera nije predviđena za suzbijanje rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija.

The development strategy of the city of Samobor encompasses four strategic goals which refer to economic development, social policies, urban planning and environment, and developmental management. There are no measures which addresses the issues of racism, xenophobia, discrimination and related intolerances.

O LOKALNIM STRATEGIJAMA: SINTEZA I PREPORUKE/ ON LOCAL STRATEGIES: SYNTHESIS AND RECOMMENDATIONS

Analiza lokalnih strategija za suzbijanje rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija pokazuje sljedeće:

- Od svih velikih gradova koji su uvršteni u ovu analizu, 4 grada nemaju strateške planove te nije bilo moguće analizirati način kako se lokalne zajednice na strateškom području uključuju u suzbijanje rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija. Ti gradovi su Split, Bjelovar, Karlovac i Kaštela.
- Svi drugi gradovi, izuzev Zagreba i Rijeke, imaju razvojne strategije te poneki i kulturne strategije, u kojima adresiraju cijeli niz prioriteta, ali niti jedan dokument ne adresira pitanja rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija.
- Zagreb i Rijeka su jedini gradovi u Hrvatskoj koji imaju strateške planove u kojima se dotiču pojedinih pitanja koja su vezana za manjinske skupine u društvu, ali mjere koje predviđaju nedovoljno doprinose suzbijanju rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija. Primjerice, grad Rijeka predviđa mjere za financiranje kulturnih projekata nacionalnih manjina, dok grad Zagreb predviđa suradnju s civilnim društvom u svrhu uključenja nacionalnih manjina u politički, društveni i kulturni život te suzbijanje diskriminacije. Međutim, oba grada ne predviđaju mjere koje se odnose na druge društvene skupine koje su podložne negativnom društvenom tretmanu, a koje ne pripadaju nacionalnim manjinama.

Zaključno, možemo reći da veliki gradovi u Hrvatskoj, usprkos činjenici da Zakon o jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave predviđa ovlasti velikih gradova u područjima u kojima postoje diskriminacija i druge negativne pojave, ne sudjeluju aktivno u izgradnji tolerantnih i progresivnih lokalnih zajednica u kojima svi dionici aktivno doprinose uklanjanju rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija.

U svrhu osnaživanja kapaciteta dionika u području suzbijanja rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija, daju se sljedeće preporuke jedinicama lokalne samouprave (velikim gradovima) te organizacijama civilnog društva:

- Veliki gradovi trebaju definirati, usvojiti i implementirati mjere suzbijanja rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija u okviru vlastitih razvojnih i drugih strateških dokumenata u skladu s nacionalnim mjerama koje su donesene u ovom području.
- Gradovi poput Zagreba i Rijeke koji adresiraju neke od navedenih negativnih pojava, trebaju proširiti područje djelovanja i u svojim strateškim planovima obuhvatiti i druge društvene skupine koje su podložne navedenim negativnim pojavama.
- Za potrebe provedbe navedenih mjera, veliki gradovi trebaju uključiti cijeli niz dionika, od organizacija civilnog društva i drugih neprofitnih organizacija, do obrazovnih, sportskih i kulturnih institucija koje djeluju na njihovom području.
- Organizacije civilnog društva trebaju, u suradnji s velikim gradovima, pratiti stanje u lokalnim zajednicama te, na temelju izrađene analize prisutnosti rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija, predložiti konkretne mjere za njihovo aktivno suzbijanje.

- Organizacije civilnog društva trebaju, u skladu s lokalnim i nacionalnim strategijama, osmišljavati i provoditi projekte suzbijanja rasizma, ksenofobije, diskriminacije i povezanih netolerancija u lokalnim zajednicama.

The analysis of local strategies for tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances shows the following results:

- *Among all bigger cities included in this analysis, four of them does not posses any strategic plans that could be analyzed and which would show how the local communities engage in tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances. These cities are Split, Bjelovar, Karlovac and Kaštela.*
- *Other cities, Zagreb and Rijeka excluded, have created the development strategies and some of them also the cultural strategies, designed to address a series of developmental priorities, but no document addresses the issues of racism, xenophobia, discrimination and related intolerances.*
- *Zagreb and Rijeka are the only cities in Croatia that have the strategic plans addressing some of the analyzed issues, but the measures that they have predicted are not addressing the negative phenomena in an appropriate way. For example, Rijeka has created the measures for financing the cultural projects of national minorities, while Zagreb created the measures for inclusion of national minorities in political, social and cultural life and tackling discrimination. Both of the cities, on the other hand, does not address other vulnerable social groups, except national minorities.*

To conclude, we can argue that bigger cities in Croatia, despite the fact that the Act on Local and Regional Administration gives them the responsibilities in the areas with higher levels of discrimination (such as education, employment, etc.), are not active participants in the process of creation of tolerant and progressive local communities in which different stakeholders contribute to tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances.

In order to empower the capacity of stakeholders in the field of tackling racism, xenophobia, discrimination and related intolerances, the following recommendation are addressed to local authorities and civil society:

- *Bigger cities have to define, adopt and implement the measures of combatting racism, xenophobia, discrimination and related intolerances in their own developmental and other strategic documents. The strategic documents have to be in accordance with the national measures.*
- *Cities such as Zagreb and Rijeka which address some of the issues, have to enlarge their field of action and their measures should encompass all vulnerable social groups.*
- *In order to implement the measures, bigger cities should include different stakeholders, from civil society organization and other non-for-profits, to educational, sport and cultural institutions that are active in their area.*
- *Civil society organizations and big cities in cooperation with one another should monitor the local community and, based on the analysis of racism, xenophobia, discrimination and related intolerances, should reccomend the adoption of local-specific measures.*

IZVORI/ REFERENCES

Izvešća/ Reports:

- Izvešće o radu pučke pravobraniteljice za 2015. godinu./ *Report on the work of Ombudsman in 2015.* [Poveznica.](#)
- Izvešće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2015. godinu./ *Report on the work of Ombudsman for gender equality in 2015.* [Poveznica.](#)
- State Department. Izvešće o stanju ljudskih prava u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu. / *State Department. Report on state of human rights in the Republic of Croatia in 2015.* [Poveznica.](#)

Strateški planovi/ Strategic plans:

- ZagrebPlan: Razvojna strategija grada Zagreba/ *ZagrebPlan: Development Strategy of the city of Zagreb.* [Poveznica.](#)
- Strategija razvoja grada Rijeka/ *Development strategy of the city of Rijeka.* [Poveznica.](#)
- Strateški plan grada Osijeka/ *Strategic plan of the city of Osijek.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Velike Gorice/ *Development strategy of the city of Velika Gorica.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Pule/ *Development strategy of the city of Pula.* [Poveznica.](#)
- Strategija razvoja grada Varaždina/ *Development strategy of the city of Varaždin.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Siska/ *Development strategy of the city of Sisak.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Šibenika/ *Development strategy of the city of Šibenik.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Dubrovnika/ *Development strategy of the city of Dubrovnik.* [Poveznica.](#)
- Razvojna strategija grada Samobora/ *Development strategy of the city of Samobor.* [Poveznica.](#)

**IZVJEŠĆE: LOKALNE STRATEGIJE ZA SUZBIJANJE RASIZMA, KSENOFOBIJE,
DISKRIMINACIJE I POVEZANIH NETOLERANCIJA**
**REPORT: LOCAL STRATEGIES ON TACKLING RACISM, XENOPHOBIA, DISCRIMINATION
AND RELATED INTOLERANCES**

Ova analiza nastala je u sklopu provedbe projekta „Unaprijeđenje društvenih mehanizama praćenja i zagovaranja ljudskih prava“ financiranog kroz program „Demokratizacija i ljudska prava“, a uz potporu EEA/Norway Grants i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Analysis was created as part of the project „Advancing social mechanisms of human rights monitoring and advocacy“ financed through the Democratization and Human Rights programme and supported by EEA/Norway Grants and National Endowment for Civil Society Development.

